

Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling **Camping de Helfterkamp, Vaassen**

Omgevingsvergunningen

Wijzigingsplannen

Uw specialist in Bestemmingsplannen

Rood voor Rood - Ruimte voor Ruimte

Ruimtelijk advies

AANMELDNOTITIE VORMVRIJE M.E.R.-BEOORDELING

“CAMPING DE HELFTERKAMP, VAASSEN”

Datum: Mei 2022
Versie: Definitief

Vestiging Almelo
Twentepoort Oost 16
7609 RG ALMELO

Vestiging Zwolle
Dr. Van Wiechenweg 2
8025 BZ ZWOLLE

Vestiging Utrecht
Euclideslaan 265
3584 BV UTRECHT

T: 0546-45 44 66
E: info@bjjz.nu
I: www.bjjz.nu

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING.....	3
HOOFDSTUK 2	KENMERKEN VAN HET VOORNEMEN.....	5
HOOFDSTUK 3	BESCHRIJVING VAN DE MILIEUEFFECTEN	14
HOOFDSTUK 4	CONCLUSIE.....	22

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Aan de Gortelseweg 24 te Vaassen bevindt zich camping de Helfterkamp. Het betreft een camping van circa 6 hectare met 220 standplaatsen, waarvan 190 toeristische plaatsen (inclusief een beperkt aantal huurcaravans).

Ten behoeve van de instandhouding van de huidige hoge kwaliteit en de verbreding van het bestaande accommodatie-aanbod is een toekomstvisie opgesteld om het recreatiebedrijf marktconform te kunnen ontwikkelen. Hierbij neemt de oppervlakte aan bebouwing toe en is tevens voorzien in een uitbreiding van de camping in noordoostelijke richting. Voor de gewenste uitbreiding is een natuurcompensatie vereist.

De gewenste plannen zijn niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan, aangezien er ter plaatse van de gewenste uitbreiding momenteel een agrarische bestemming geldt. Daarnaast wordt met de gewenste ontwikkelingen op de bestaande camping het maximaal toegestane oppervlakte aan bedrijfsgebouwen overschreden. Tot slot dienen tevens het bestaande parkeerterrein en opslag planologisch te worden ingepast.

Omdat deze voorgenomen ontwikkeling niet in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan is een bestemmingsplanherziening noodzakelijk.

Vanuit het ruimtelijke spoor (bestemmingsplanprocedure) is een vormvrije toets aan het Besluit milieueffectrapportage noodzakelijk. In dit document worden de milieueffecten van deze ontwikkeling beschouwd. Eerst wordt een nadere toelichting op de M.e.r.-beoordeling gegeven.

M.e.r.-beoordeling

De milieueffectrapportage is een wettelijk instrument met als doel het aspect milieu een volwaardige plaats in de integrale ruimtelijke afweging te geven. Een bestemmingsplan kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

- Op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm (als wettelijk plan);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.
- Op basis van het Besluit milieueffectrapportage (plan in kolom 3);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het plan genoemd is in kolom 3 (plannen).
- Op basis van het Besluit milieueffectrapportage (plan in kolom 4);
Er ontstaat een m.e.r.-(beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het plan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r.. Of het bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of wijzigingsplannen moeten worden vastgesteld dan is sprake van 'kaderstellend voor' en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen voldoet het aan de definitie van het besluit. In voorliggend geval gaat het om directe eindbestemmingen en is sprake van een besluit.

Een belangrijk element in het Besluit m.e.r. is het (in feite) indicatief maken van de gevalsdefinities (de drempelwaarden in kolom 2 in de D-lijst). Dit betekent dat het bevoegd gezag meer moet doen dan onder de oude regelgeving. Kon vroeger worden volstaan met de mededeling in het besluit dat de omvang van de activiteit onder de drempelwaarde lag en dus geen m.e.r. (beoordeling) noodzakelijk was, onder de nu geldende regeling moet een motivering worden gegeven. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

Voorliggende ontwikkeling is niet als activiteit opgenomen in de C-lijst van het Besluit mer. In de D-lijst de volgende activiteit opgenomen: 'De aanleg, wijziging of uitbreiding van: a) skihellingen, skiliften,

kabelspoorwegen en bijbehorende voorzieningen; b). jachthavens; c) vakantie dorpen en hotelcomplexen buiten stedelijke zones met bijbehorende voorzieningen; c) permanente kampeer- en caravanterreinen; of d) themaparken'.

De ontwikkeling in dit bestemmingsplan is m.e.r.-beoordelingsplichtig indien de volgende drempelwaarden worden overschreden:

- 250.000 bezoekers per jaar of meer,
- Een oppervlakte van 25 hectare of meer,
- 100 ligplaatsen of meer of
- Een oppervlakte van 10 hectare of meer in een gevoelig gebied.

Wanneer het plan wordt vergeleken met de drempelwaarden uit de D-lijst kan worden geconcludeerd dat geen sprake is van een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit. Desalniettemin dient, gelet op de aard en omvang van het project, wel een vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd. Voorliggende aanmeldnotitie voorziet hierin.

Inhoud en doel van de vormvrije m.e.r.-beoordeling

Inhoudelijk gaat de vormvrije m.e.r.-beoordeling in op de *mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu* als gevolg van het initiatief. Deze belangrijke nadelige gevolgen worden beoordeeld aan de hand van de selectiecriteria opgesomd in Bijlage III van de EEG-richtlijn Milieueffectbeoordeling, die drie hoofdthema's noemt:

- De kenmerken van de activiteit;
- De plaats van de activiteit (ligging en samenhang met andere activiteiten (cumulatie));
- De kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben.

Het doel van de notitie is om op objectieve wijze informatie over mogelijke, relevante milieugevolgen van het project te verzamelen en te presenteren.

Betrokken partijen

Bij het project zijn Camping de Helfterkamp en de gemeente Epe betrokken. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Epe is het bevoegd gezag in de bestemmingsplanprocedure. Verder worden de provincie Gelderland, het waterschap Vallei en Veluwe, Omgevingsdienst Veluwe IJssel en eventueel andere vooroverlegpartners gedurende het proces bij het project betrokken en zal de het bestemmingsplan inclusief deze aanmeldnotitie in het kader van het wettelijk vooroverleg (artikel 3.1.1. Bro) naar deze partijen worden toegezonden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het voornemen beschreven. Daarbij komen aanleiding, achtergronden en uitgangspunten aan bod. Hoofdstuk 3 gaat in op de mogelijke milieueffecten van het project. In hoofdstuk 4 wordt bij wijze van samenvatting de beoordeling gedaan van de omstandigheden van het voornemen. Hierin wordt tevens de conclusie van de vormvrije m.e.r.-beoordeling beschreven.

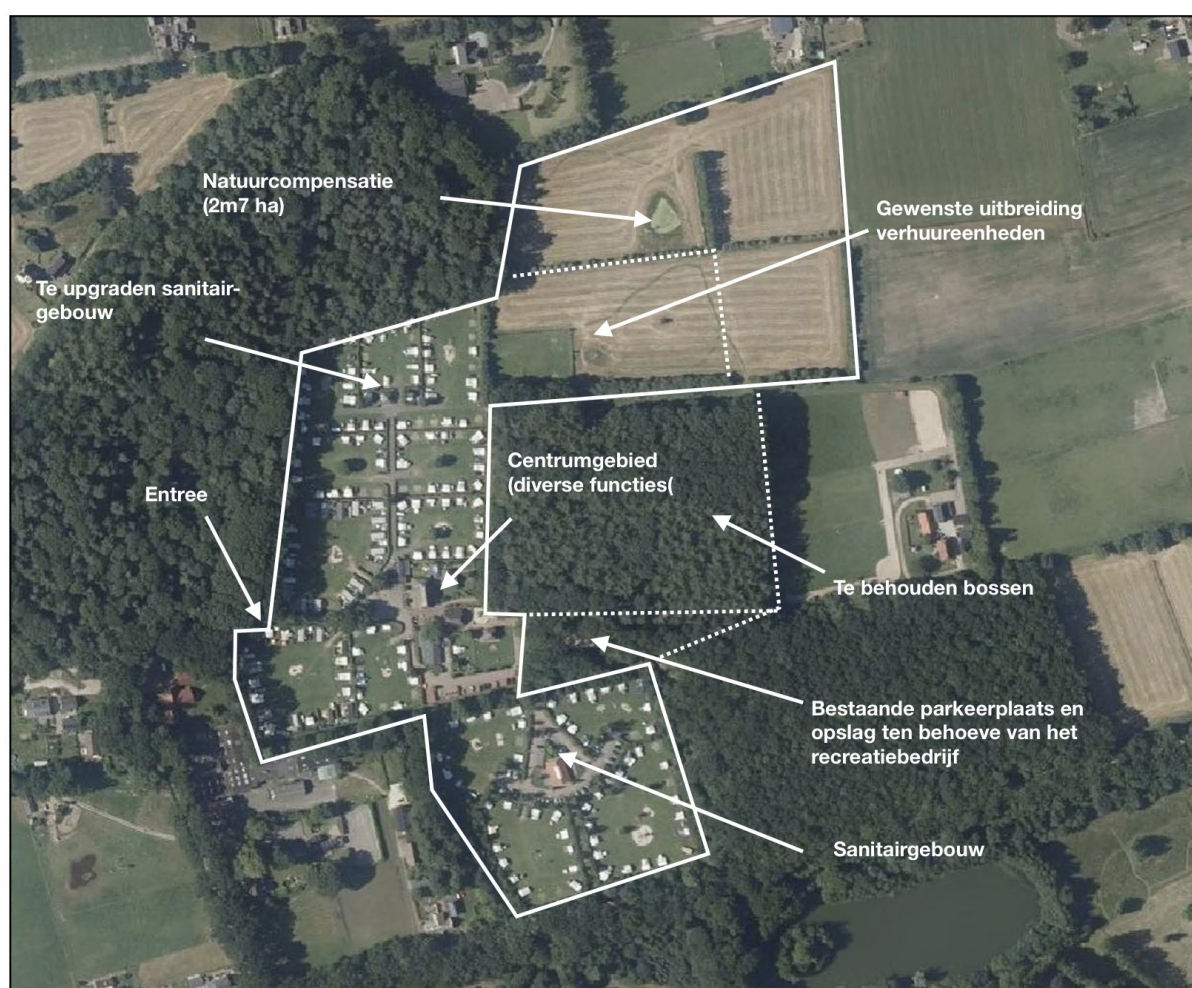
HOOFDSTUK 2 KENMERKEN VAN HET VOORNEMEN

Dit hoofdstuk gaat in op de voorgenomen ontwikkeling, de projectlocatie en eventuele (samenhangende) ontwikkelingen in de omgeving waarmee rekening dient te worden gehouden.

Voorgenomen ontwikkeling

Algemeen

Initiatiefnemer is dan ook voornemens verscheidene ontwikkelingen door te voeren. Hiervoor is in 2014 een toekomstvisie opgesteld. Daarin is onderzocht waar voor de camping de kansen en bedreigingen liggen en op welke wijze de camping zich het beste kan ontwikkelen. De Helfterkamp wil zich ontwikkelen tot een echte Veluwecamping met een hoge belevingswaarde. Hierna is een impressie van de gewenste ontwikkeling weergegeven. Vervolgens wordt er nader op ingegaan.

Afbeelding 2.1 Gewenste ontwikkeling (Bron: Google Maps)

Gebouwen

Een dergelijke camping dient heden ten dage te beschikken over een breed scala aan overdekte c.q. weersafhankelijke voorzieningen. Het is daarom wenselijk om onder andere een beperkte horecavoorziening op te richten, de bestaande sanitaire voorzieningen te upgraden en een indoor (water)speelvoorziening toe te voegen. De gewenste uitbreiding aan bebouwing bestaat uit het volgende:

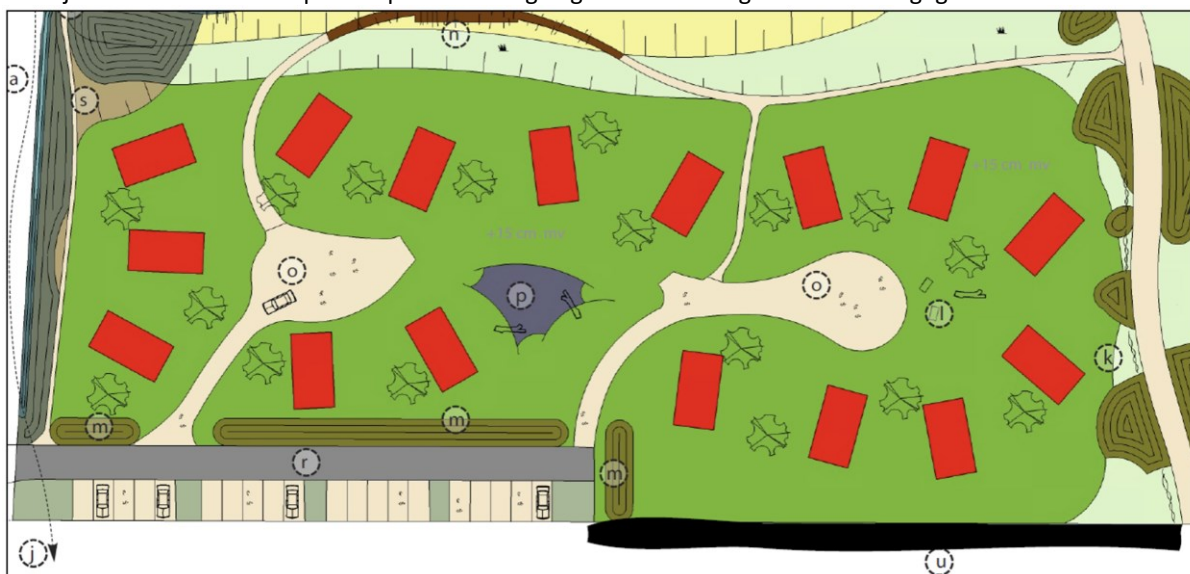
- Recreatieruimte;
- Indoor spelen;
- Sanitaire voorzieningen;

- Kleinschalige horecavoorzieningen.

Het is wenselijk de oppervlakte aan bebouwing op het bestaande terrein ten behoeve van voorgenoemde functies binnen het bouwvlak te vergroten van 960 m² naar 1.500 m². Tevens is het wenselijk om 600 m² aan sanitaire voorzieningen en een beheerdersgebouw toe te staan, buiten het bouwvlak.

Uitbreiding

Tevens bestaat de wens om de camping uit te breiden met meer verhuuraccommodaties en kampeerplaatsen met een hoge belevingswaarde. De gewenste uitbreiding is in noordoostelijke richting gericht en heeft een oppervlakte van circa 1,5 hectare. Ter plaatse van de uitbreiding is het mogelijk om maximaal 16 verhuureenheden te realiseren. In het in opgenomen beheer- en inrichtingsplan én in figuur 3.3 is tevens de situering van deze eenheden weergegeven. De 16 eenheden komen verspreid door het gebied, in een informele setting. Centraal tussen de gebouwen komen er centrale plaatsen en een speelwijdte. Aan de zuidzijde worden tevens 20 parkeerplaatsen aangelegd. In afbeelding 2.2 is dit weergegeven.

Afbeelding 2.2 Uitsnede inrichting uitbreiding (Bron: Ruimte voor advies/Harleman)

Opslag en parkeren

Op gronden met de bestemming "Bos", ten zuiden van de parkeerplaats, is al sinds jaren een opslagplaats voor snoeiafval en onderhoudsmaterialen gesitueerd. Dit is in ieder geval sinds 2005 reeds het geval. Dit geldt ook voor het parkeerterrein. Net als de opslag is het parkeerterrein ook sinds in ieder geval 2005 al op deze locatie aanwezig. In afbeelding 2.3 is dit weergegeven.

Afbeelding 2.2 parkeerterrein en opslag (Bron: Facet Architecten en adviseurs)

Natuurcompensatie

Voor het geheel is een natuurcompensatie noodzakelijk, aangezien de uitbreiding is gelegen op gronden binnen de Groene Ontwikkelingszone, het areaalverlies moet worden opgevangen. Deze compensatie is aan de noordoostzijde rond de uitbreiding gelegen en omvat een oppervlakte van circa 2,7 hectare. Het betreft een gebied dat grotendeels bestaat uit agrarisch cultuurland, in gebruik als hooiland en deels uit een houtige opstand, open water, beek en oever. Het plangebied wordt doorsneden door een beek (van oost naar west) met beekbegeleidende beplanting van elzen en knotwilgen. In het noordelijke deel ligt een amfibieënpool. Tussen beide noordelijke percelen en ten oosten van het zuidelijke perceel ligt een elzensingel. Het plangebied grenst aan de noordwest en zuidzijde aan gemengd loofbos. De graslandpercelen in het plangebied hebben een matig voedselrijk karakter en worden reeds langere tijd verschaald middels hooilandbeheer. De vegetatie bestaat echter nog grotendeels uit algemene- en weinig zeldzame grassen en kruiden. De elzensingels in het plangebied worden beheerd als hakhout en worden periodiek afgezet.

Natuurpotentieonderzoek

Om een passend inrichtingsplan voor de natuurcompensatie te maken, is allereerst een natuurpotentieonderzoek uitgevoerd door Woestland Landschapsecologisch en landschapshistorisch advies¹

Aan de hand van een beknopte landschapsecologische systeemanalyse is het onderzoeksgebied geanalyseerd. Hierbij is onder andere gekeken naar geologie, geomorfologie, reliëf, hydrologie, historisch landgebruik en bestaande ecologische waarden. Door middel van veldbodemkundig onderzoek is onder andere gekeken naar bodemprofielopbouw, verstoring van de bodem en historische- en actuele grondwaterstanden. Deze velddata is geïntegreerd met de bureaustudie om een inschatting te kunnen maken welke natuurpotenties voor het onderzoeksgebied haalbaar zijn en welke inrichtingsmaatregelen hiervoor nodig zijn. Allereerst wordt ingegaan op de synthese, vervolgens op kansen voor inrichting en tot slot op de concrete inrichtingsmaatregelen zelf.

¹ Natuurpotentieonderzoek camping de Helfterkamp, Woestland Landschapsecologische en landschapshistorisch advies, 19 juni 2020

Synthese

Het onderzoeksgebied ligt op de overgang van de stuwwal naar het rivierengebied. In de diepe ondergrond worden zowel afzettingen van gestuwde materialen als afzettingen van oude riviersystemen (formatie van Kreftenheye) aangetroffen. Als meer in detail naar het gebied gekeken wordt, ligt het onderzoeksgebied in een dekzand- en beekdallandschap. Het circa 12 meter dikke dekzandpakket is hier in de laatste ijstijd neergelegd onder invloed van de wind. Er heerste toen een poolklimaat met grootschalige zandverstuivingen in Nederland. Het onderzoeksgebied ligt in een droog dal dat ontstaan (uitgeschuurd) is door het smelten van het landijs in de voorlaatste ijstijd en in de laatste ijstijd weer bedekt met dekzanden (formatie van Bortel).

Er is een klein relict met broekveen aangetroffen, daarnaast zijn er broekeerdgronden en bruine beekkeerdgronden aangetroffen tijdens het veldbodemkundig onderzoek. Dit zijn van oudsher zeer natte gronden. Het broekveen stond permanent onder water, de broekeerdgronden die net iets hoger in het gradiënt lagen waren iets droger. De beekkeerdgronden waren nat in de winter en voorjaar, maar in de zomer zakten hier de grondwaterstanden iets verder onderuit. Het perceel waar de poel ligt is gediëpploegd, de bodems op het oostelijke perceel zijn minder verstoord door menselijke activiteit.

Er liggen drie sloten die voor de ontwatering van het perceel zorgen die niet alleen regenwater maar ook grondwater afvoeren. De sloten werken verdrogend op het onderzoeksgebied. De HEN sloot is zeer ijzerrijk. De EGV waarden die zijn aangetroffen in het grondwater duiden op grondwater van een korte verblijftijd tot grondwater met matig lange verblijftijd. Wat opvallend is dat grondwater met matig lange verblijftijd zich vooral in de bruine beekkeerdgronden bevindt. Het grondwater met langere verblijftijd komt voor in de broekeerdgronden en broekveen. Dit is mogelijk te verklaren door omdat de doorlatendheid van de bodemtypen en ondergrond verschillend zijn.

De historische analyse brengt naar voren dat de gronden lange tijd als weiland / hooiland in gebruik zijn geweest. Dit komt overeen met de aangetroffen bodemtypen en historische grondwaterstanden, het gebied is altijd te nat geweest voor akkerbouw. Een deel van de recent aangeplante elzensingel is een historisch groenelement dat al vanaf 1832 in het landschap aanwezig was.

Voor zover bekend is de huidige vegetatie soortenarm, de beweiding door vee zorgt voor vertrapping van het perceel wat niet ten goede komt aan de bodemstructuur. In het bos aan de zuidzijde ligt een actief gebruikte dassenburcht. De afrastering met schapengaas kan een belemmering vormen voor de das om zich vrij door het gebied zich te verplaatsen.

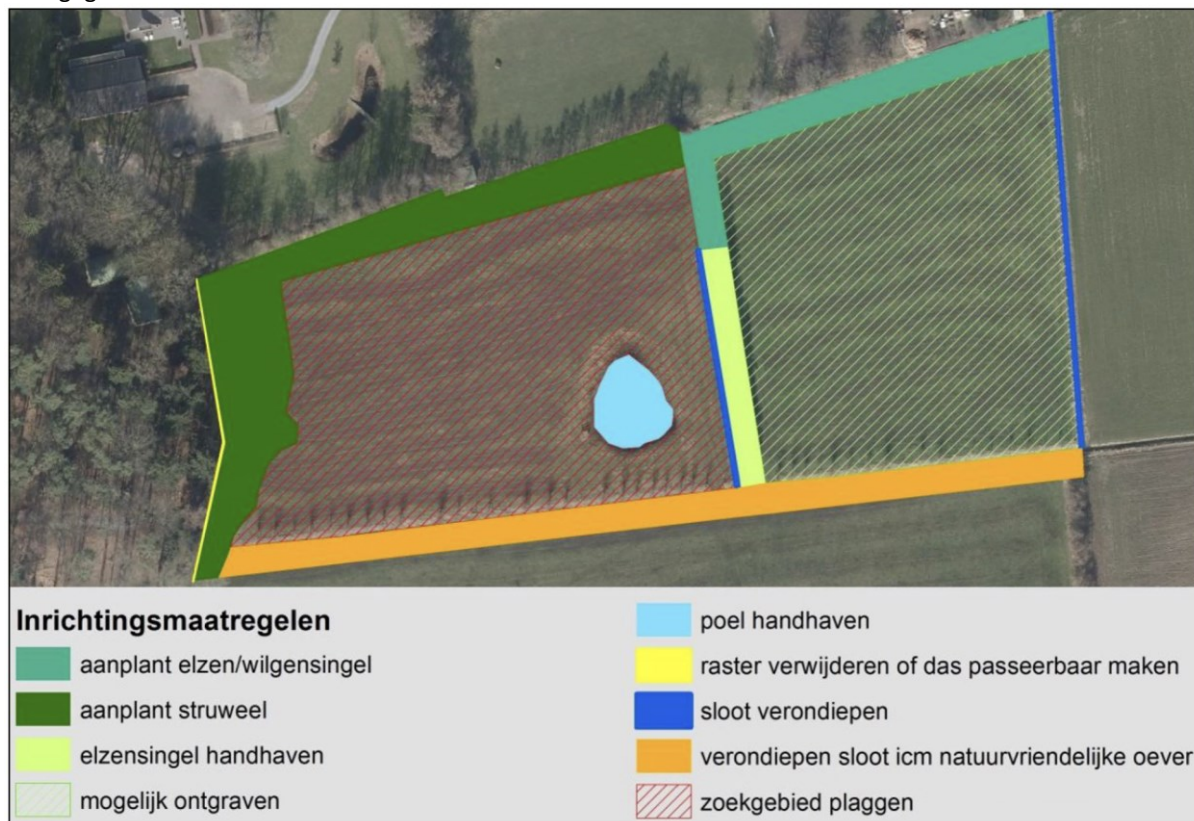
Kansen, knelpunten en consequenties voor natuurontwikkeling

Er liggen kansen om aan de oostzijde van het onderzoeksgebied inrichtingsmaatregelen te treffen om vochtig hooiland te ontwikkelen. De bodem op het perceel aan de westzijde (met poel) is te sterk aangetast (gediëpploegd) om hier een vochtig hooiland te ontwikkelen. Het mogelijk aanwezige fosfaat kan diep in de bodem terecht zijn gekomen. Een kruiden- en faunairijk grasland is door middel van verschraling (maaïen en afvoeren) te ontwikkelen, maar er is geen inzicht in de voedselrijkdom van de bodem. Het is te overwegen om de grasmat op een aantal locaties te plaggen om op deze wijze het soortenarme karakter te doorbreken. Het gevaar wat hierin schuilt, is dat fosfaat mobiel gaat worden waardoor Pitrus zich sterk kan ontwikkelen. Daarnaast kan de bosrand van een mantelzoom met struiken worden voorzien om een mooie gradiënt aan te brengen richting het aangrenzende bos. Deze mantelzoom zal een impuls geven aan de biodiversiteit. Om een deel van het perceel staat een schapengaas raster wat de doorgang van de das naar andere percelen moeilijker maakt. Het opruimen van het raster of het passeerbaar maken voor de das is aan te bevelen voor de gehele camping. De aanwezige poel is 2018-2019 niet is drooggevalen. Ook staat er in de rand van de poel een flink aandeel pitrus (*Juncus effusus*) wat duidt op voedselrijkdom en/of verdichting de bodem en stagnatie van regenwater. Er is geen vis aanwezig in de poel, waardoor de insectenfauna zich kan ontwikkelen.

Door een natuurvriendelijke oever bij de HEN sloot te realiseren zal er mogelijke een soortenrijkere vegetatie kunnen ontstaan. Daarnaast zal één interne sloot verondiept worden (en mogelijk ook een aangrenzende sloot) waardoor het grondwater langer in het perceel aanwezig kan blijven.

Inrichtingsmaatregelen

Het natuurpotentieonderzoek heeft geleid tot een schets met inrichtingsmaatregelen. In afbeelding 2.3 is dit weergegeven.

Afbeelding 2.3 Inrichtingsmaatregelen (Bron: Woestland Landschapecologisch en landschapshistorisch advies)

De inrichting van het gebied bestaat uit de volgende onderdelen:

- Raster verwijderen (lengte 85m) aan de westzijde van het perceel ten behoeve van de passeerbaarheid van de das met het omliggende gebied;
- Aanplant van struweel (oppervlakte 2800m²) met 1400 stuks bosplantsoen, hierbij zal autochtoon bosplantsoen gebruikt worden van Staatsbosbeheer (Sortiment: Gelderse roos 15% (*Viburnum opulus*), hondroos 10% (*Rosa canina*), eenstijlige meidoorn 60% (*Crataegus monogyna*), wegedoorn 10% (*Rhamnus cathartica*), gewone vogelkers 5% (*Prunus padus*) planten in driehoeksverband, 2 meter afstand);
- Sloot tegen de bestaande elzensingel zal verondiept worden tot maximaal 20 cm –mv.
- De bestaande elzensingels zal blijven staan, het is een optie om deze als hakhout af te zetten.
- Aanplant elzen-/wilgenstruweel (lengte 120m), 120 stuks bosplantsoen, 2 rijen onderlinge afstand rijen 2m. afstand in de rij 2m. Sortiment: zwarte els 50% (*Alnus glutinosa*), grauwe wilg 25% (*Salix caprea*), geoorde wilg 25% (*Salix aurita*);
- Verondiepen sloot tegen perceel agrariër, in overleg met de agrariër zal bekeken worden of de sloot verondiept kan worden omdat deze grondwater afvoert.
- Zoekgebied plaggen (oppervlakte 0,93ha) perceel met poel, een aantal plagplekken van minimaal 500 m².
- Mogelijk ontgraven (oppervlakte 0,92 ha)
- Verondiepen sloot i.c.m. natuurvriendelijke oever (lengte 480 m)
- Een deel van de knotwilgen aan de zuidzijde van het onderzoeksgebied zal gehandhaafd blijven ten behoeve van de steenuil. Waar knotbomen verdwijnen zal zwarte els aangeplant worden.
- Het beheer zal bestaan uit hooilandbeheer, geen begrazing met vee. Hiervoor is gekozen om verrijking door uitwerpselen en vertrapping van de grond te voorkomen.

Aanvulling muggenoverlast

Het plan is zodanig opgesteld dat er geen plas-drassituaties ontstaan die muggenoverlast zouden kunnen geven. Het afplaggen van het weiland, de vernatting aan de noordoostzijde is gericht op de grondwaterstand in de natte periode. De grondwaterstand in het natuurlandpotentieonderzoek dateert van een dergelijk natte periode, namelijk november 2019. Toen stond de grondwaterstand op -25 cm maaiveld. Er wordt wel afgeplagd tot hoogstens 25 cm onder maaiveld, dus wordt het grondwater geraakt. Dat levert wel plas-dras op, maar in een periode dat insecten niet meer actief zijn.

In zeer natte jaren kan plas-dras ook later in het jaar optreden. De kavelgreppels rondom zijn daarom bewust in stand gebleven, deze lopen aan de noordzijde en oostzijde, ze dienen dan om het natte perceel enigszins droog te leggen. Hierdoor wordt een dreigende muggenoverlast tegengegaan, door te ontwateren tot onder het maaiveld, tot -25 cm. De greppels voorzien hierin. In het inrichtings- en beheerplan is dit bij punt h weergegeven. De greppels staan ingetekend. Overigens is het niet wenselijk de greppels continu daarvoor te gebruiken. Juist waterstanden tot op of iets boven maaiveld in de winterperiode zijn vanuit natuurlandpotentie gewenst.

De natuurlijke oevers langs de beek zijn bedoeld voor oevervegetaties. Het gaat hier om een gezond, ecologisch waardevol systeem dat een natuurland beheer krijgt. Dergelijke systemen zijn 'in evenwicht'. Daarbij gaat het om stromend water (beperkt, maar wel stromend, kwelrijk en niet zuur). Daardoor voor muggen en andere bijtende insecten niet tot nauwelijks geschikt. Het natuurland beheer in de nieuwe beek (veel waterplanten) draagt daar aan bij. De aangrenzende zones zijn niet als plas-dras bestempeld. Het peil wordt wel opgezet, maar beperkt, in verband met de drainagewerking op de kampeervelden. Verder vernatting komt niet voor. Met muggenoverlast is ten tijde van het ontwerp al rekening gehouden in verband met de kampeerfunctie.

De droge delen krijgen een inrichting met bosschages en lang gras, waardoor er veel vogels kunnen voorkomen. De muggen en andere insecten vormen een uitstekende voedselbron daarvoor.

Aanvulling HEN-beek (hoogst ecologisch niveau)

De HEN-beek betreft een beek van hoogst ecologisch niveau. Deze beek is van nature zeer ijsrijk en absoluut niet geschikt voor recreatief gebruik. De bruine kleur van het water maakt dit ook niet aantrekkelijk. Het opnemen van een beschermingsregime wordt dan ook niet nodig geacht. De instandhouding van de beek is geborgd door de bestemming 'Water' en door het inrichtingsplan, dat als voorwaardelijke verplichting geborgd is in de regels van dit bestemmingsplan. De beek is in dit inrichtingsplan opgenomen.

Aanvulling ecohydrologisch onderzoek

In dit geval is er geen sprake van het realiseren van vastgestelde natuurdoelen en compensatiedoelen. Ook wordt er geen subsidie ontvangen waarin is opgenomen dat dergelijk onderzoek een voorwaarde is. Ook het waterschap eist het niet. Daarom wordt een ecohydrologisch onderzoek niet verplicht en niet nodig geacht. De locaties van de ingrepen hangt af van het bodem profiel. Deze zijn al duidelijk beschreven in het vooronderzoek. Dit wordt gevolgd en is bepalend in het werk.

Beekdalen

Het gebied ter plaatse van de uitbreiding van de camping en de natuurcompensatie is aangemerkt als beekdalengebied. De beekdalen voeren het water af van de Veluwe tot aan de IJssel en zijn dan ook herkenbaar aan de van west naar oost lopende beken (en waterlopen). Kernkwaliteiten van de beekdalen zijn: nat karakter, natuurontwikkeling, open uitstraling door gebruik als grasland, weide of hooiland, elzensingels en cultuurhistorische elementen (sprengen) en herkenbaarheid van de boven-,midden en benedenloop. Gelet op deze kwaliteiten is ophogen van gronden in de beekdalen onwenselijk.

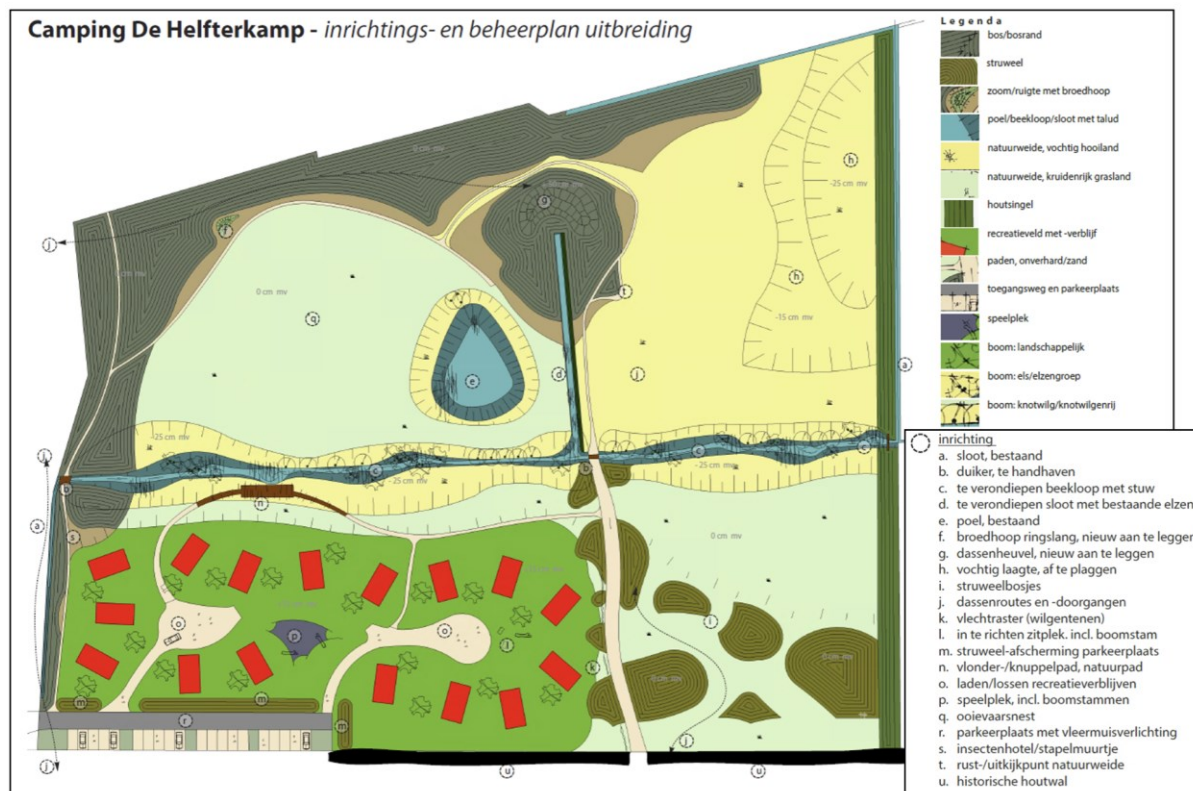
Er is geen sprake van ophoging ter plaatse van de recreatiewoningen. Daarnaast is de aantasting van het beekdal in dit geval marginaal, om de volgende redenen:

1. het gaat slechts om 15 cm (halve bouwvoor), hetgeen in het veld niet/nauwelijks zichtbaar is of effect heeft. Wel of geen ophoging verandert nauwelijks is aan de situatie.
2. het gaat om een hogere uitloper van het aangrenzende bosgebied die we extra aanzetten, een hoogte, dus geen natte situatie, beeklopen, hooiland, elzensingels, etc. Historisch betreft het hier een smalle strook in gebruik als bouwlandje (akker), dus al hoger dan de omgeving. Wel of geen ophoging verandert en vergroot de strook weliswaar, maar geeft het gebied geen wezenlijk ander karakter.

3. het terrein is in 2007 een deel als voetbalveldje uitgevlakt/opgehoogd. De oorspronkelijke grondslag is al verstoord. Wel ophogen zou de grens tussen beiden wat kunnen vervagen zodat er meer een geheel ontstaat.

Inrichtingsplan

Op basis van het natuurbepotentieonderzoek is door Harleman advies een inrichtingsplan opgesteld². Hierna wordt op dit plan ingegaan. In afbeelding 2.4 is een uitsnede van het betreffende plan opgenomen.

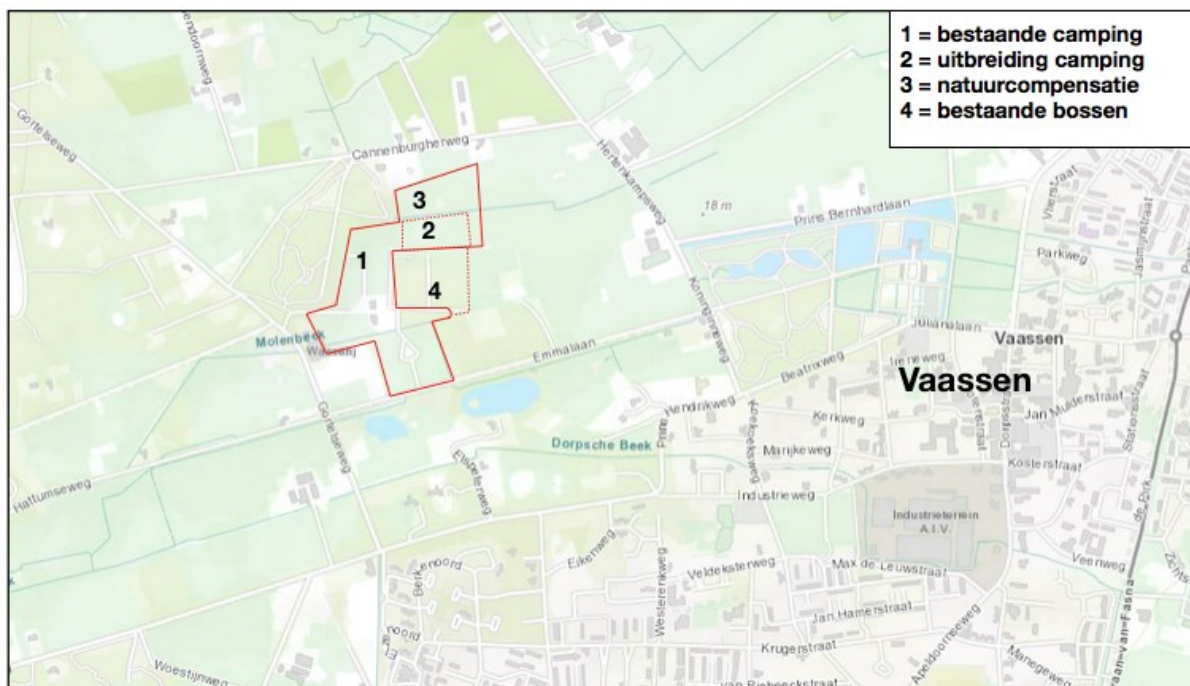

Afbeelding 2.4 Inrichtings- en beheersplan (Bron: Ruimte voor advies/Harleman)

Locatiekenmerken

Camping de Helfterkamp ligt in het buitengebied van de gemeente Epe, ten noordwesten van Vaassen. In afbeelding 2.5 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de kern Vaassen weergegeven. Op het kaartje zijn de verschillende onderdelen genummerd. Het deel met nummer 1 betreft de bestaande camping, het deel met nummer 2 betreffen de gronden waar de uitbreiding van de camping is beoogd. De gronden met nummer 3 betreffen de gronden waar de natuurcompensatie zal worden gerealiseerd. De gronden met nummer 4 betreffen bosgronden waar op dit moment het parkeerterrein en de gebouwen voor opslag gelegen zijn. Deze functies dienen planologisch te worden ingepast. Daarom maken deze gronden deel uit van het plangebied.

² Inrichting- en beheerplan uitbreiding, Harleman Advies, januari 2021

Afbeelding 2.5 Ligging van camping de Helfterkamp (Bron: ArcGIS)

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en productie van afvalstoffen

De ontwikkeling legt geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen. Tijdens het bouwen/aanleggen is grondverzet nodig. Tijdens de gebruiksfase zal elektriciteit en water nodig zijn. De nieuwe bebouwing wordt gasloos gebouwd, conform de Wet Voortgang Energietransitie en zal voldoen minimaal voldoen aan de actuele bouwbesluiten.

De productie van afvalstoffen betreft uitsluitend huishoudelijke afvalstoffen als gevolg van recreatief gebruik. Deze worden zoveel mogelijk gescheiden om nuttige afvalstoffen op eenvoudige wijze te kunnen inzamelen en vervolgens verwerken/recyclen. Er is geen sprake van de productie van gevaarlijk afval. De afvalstoffen zullen conform de daarvoor van toepassing zijnde reglementen worden afgevoerd.

Verontreiniging en hinder

In de aanlegfase zal er sprake zijn van tijdelijke verkeers- en geluidhinder van bouwverkeer en bouwwerkzaamheden op locatie. Het gaat dan om geluid en stof vanuit de bouwplaats en bouwverkeer van en naar het projectgebied. Vanwege de ligging, de omvang van de ontwikkeling en de geschatte tijdsduur, is er geen noodzaak om verkeer tijdelijk om te leiden, met de daarbij behorende effecten. Na afronding van de bouwwerkzaamheden zal de genoemde tijdelijke hinder volledig vervallen. Het aspect tijdelijke hinder leidt niet tot mogelijk belangrijke milieugevolgen.

In de gebruiksfase zullen vanuit de recreatieve functie geen nadelige effecten op het milieu en de omgeving plaatsvinden.

Uit de stikstofberekening blijkt dat alleen tijdens de aanlegfase tijdelijk sprake is van een toename aan stikstofdepositie van maximaal 0,03 mol N/ha/jr. op het Natura 2000-gebied Veluwe³. Dit leidt echter niet tot wettelijke consequenties nu de aanlegfase vrij is gesteld door de in werking treding van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering. Ten aanzien van de gebruiksfase blijkt uit de verschilberekening dat er sprake is van een forse afname aan stikstofdepositie.

³ Stikstofberekening camping de Helfterkamp, Natuurbank Overijssel, maart 2022

In voorliggend geval is een ecologische beoordeling uitgevoerd waarin is getoetst of de berekende toename aan stikstofdepositie significante gevolgen kan hebben voor het betreffende Natura 2000-gebied⁴. Hieruit is gebleken dat er geen sprake is van tot significante gevolgen voor het nabijgelegen Natura 2000-gebied Veluwe of voor andere omliggende Natura 2000-gebieden. In hoofdstuk 3 onder 'ecologie' wordt daar nader op ingegaan.

Risico op ongevallen, specifiek met gevaarlijke stoffen of technologieën

De beoogde ontwikkeling zorgt niet voor een toename van risico's voor de omgeving. Er worden geen gevaarlijke stoffen geproduceerd, opgeslagen of vervoerd.

⁴ Ecologische voortoets ruimtelijke ontwikkeling, Camping de Helfterkamp te Vaassen, Tuitert Natuuronderzoek/Natuurbank Overijssel, september 2021

HOOFDSTUK 3 BESCHRIJVING VAN DE MILIEUEFFECTEN

Voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling zijn de mogelijk negatieve milieueffecten van het voornemen relevant. Zoals in het vorige hoofdstuk is aangegeven, gaat het om een uitbreiding van een bestaand vakantiepark met 16 accommodaties. Relevante milieuaspecten zijn in voorliggend geval verkeer, geluid, luchtkwaliteit, water en ecologie waaronder ook specifiek de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. In dit hoofdstuk worden de te verwachten (tijdelijke) effecten per aspect beschreven. Verder wordt ingegaan op tijdelijke hinder als gevolg van de ontwikkeling. Voor een aantal van deze aspecten zijn onderzoeken uitgevoerd. De conclusies van deze onderzoeken zijn samengevat in onderstaande alinea's.

Verkeer

Bij het opstellen van bestemmingsplannen moet rekening worden gehouden met de parkeerbehoefte en verkeersgeneratie die ontstaat door een nieuwe ontwikkeling. Hiertoe zijn berekeningen ten aanzien van de verkeersgeneratie berekeningen uitgevoerd op basis van de publicatie 'Toekomstbestendig parkeren, publicatie 381 (december 2018)' van het CROW. De kencijfers zijn landelijk (en juridisch) geaccepteerd en worden gezien als de meest betrouwbare gegevens met betrekking tot het bepalen van de verkeersgeneratie en het benodigde aantal parkeerplaatsen.

Qua verstedelijkingsgraad en stedelijke zone worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- verstedelijkingsgraad: weinig stedelijk (gemeente Epe);
- stedelijke zone: buitengebied;
- functies: camping (kampeerterrein), bungalowpark (huisjescomplex).

Beoordeling

De ontwikkeling brengt naar verwachting een beperkte extra verkeersgeneratie met zich mee. De te realiseren recreatieve eenheden (vergunningsvrije bouwwerken voor recreatief verblijf) staan niet specifiek benoemd in de CROW-publicatie 'parkeren en verkeersgeneratie'. Om toch een indicatie te geven van de extra verkeersgeneratie, wordt gebruik gemaakt van de functie 'bungalowpark (huisjescomplex)'. Deze functie komt het dichtst in de buurt van de gewenste recreatieve eenheden. Voor deze functie geldt op basis van de genoemde gegevens een verkeersgeneratie van 2,7 verkeersbewegingen per bungalow. In dit geval maakt dit $16 \times 2,7 = 43,2$ extra verkeersbewegingen per etmaal.

De ontsluiting van de camping vindt conform de huidige situatie plaats via een overzichtelijke in- en uitrit op de Gortelseweg. De beperkte toename als gevolg van de extra standplaatsen en verblijfseenheden kan goed worden opgevangen op omliggende wegen. Vanuit verkeerskundig oogpunt zijn er geen belemmeringen.

Effect: Het effect van de ontwikkeling op het vlak van 'Verkeer' wordt inschat op neutraal.

Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een wijzigingsplan indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeurswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeurswaarde te voldoen.

Beoordeling

In voorliggend geval worden recreatiewoningen gerealiseerd. Recreatieverblijven zijn niet geluidsgevoelig in het kader van de Wgh. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft dit meermaals bevestigd. Wel moet worden nagegaan of er ter plaatse van de accommodaties sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

De vergunningsvrije bouwwerken voor recreatief verblijf zijn gelegen op een ruime afstand (165 meter) van de dichtstbijzijnde weg, te heten de Cannenburghweg. De Cannenburghweg betreft een relatief smalle weg in het buitengebied, die naar verwachting met name zal worden gebruikt door bestemmingsverkeer. Redelijkerwijs kan niet worden verwacht dat er ter plaatse van de recreatieve eenheden geen aanvaardbaar leefklimaat aanwezig zal zijn.

Andersom kan een recreatiefunctie geluidshinder geven voor hindergevoelige functies in de omgeving zoals woningen (externe werking). Een recreatiepark kan worden vergeleken met de bedrijfsfunctie 'vakantiecentra' uit de VNG Handreiking 'Bedrijven en Milieuzonering'. Een dergelijke bedrijfsvoering valt onder milieucategorie 3.1. Hierna wordt nader ingegaan op de effecten van de ontwikkeling op omliggende woonfuncties.

Woningen (Gortelseweg 16, 17, 19 en 22 en Emmalaan 12, 14 en 16)

Ten zuiden van de camping zijn verscheidene woningen gelegen (Gortelseweg 16, 17, 19 en 22 en Emmalaan 12, 14 en 16). Onderstaand staat weergegeven wat de afstand tussen de woningen en de camping is:

- Gortelseweg 16 (25 meter);
- Gortelseweg 17 (30 meter);
- Gortelseweg 19 (10 meter);
- Gortelseweg 22 (25 meter);
- Emmalaan 12 (10 meter);
- Emmalaan 14 (30 meter);
- Emmalaan 16 (10 meter).

De uitbreiding van de camping bevindt zich echter aan de noordoostzijde. Het gaat met betrekking tot het bestaande campingterrein enkel om de wijziging van het aantal vierkante meters aan bebouwing. Met betrekking tot de aangegeven woonfuncties is er dan ook geen sprake van negatieve effecten als gevolg van de ontwikkeling, deze worden niet extra belemmerd door de camping dan in de huidige situatie reeds het geval is.

Wel kan worden gesteld dat de te realiseren recreatieve eenheden een extra verkeersgeneratie met zich meebrengen. Dit zou een toename van geluidsoverlast over de ontsluitingswegen met zich mee kunnen brengen. De camping wordt ontsloten op de Gortelseweg. De extra verkeersgeneratie als gevolg van de uitbreiding bedraagt 43 verkeersbewegingen per etmaal (zie ook onder Verkeer). Dit zijn gemiddeld 3,6 voertuigen per uur. De Gortelseweg is reeds een relatief verkeersintensieve weg, aangezien het een belangrijke verbindingsweg richting de verschillende natuurgebieden van de Veluwe betreft. De extra verkeersgeneratie zal dan ook nauwelijks te merken zijn. Overigens liggen de woningen allemaal op minimaal 12 meter uit de as van de Gortelseweg. Redelijkerwijs wordt daarom gesteld dat het de geluidsoverlast als gevolg van de extra verkeersgeneratie beperkt zal zijn.

Woningen (Cannenburgherweg)

Ten noorden van de camping, aan de Cannenburgherweg, zijn verscheidene woningen gelegen. Door de gewenste uitbreiding komt de camping dicht bij deze woningen gelegen. Met de uitbreiding wordt hiermee rekening gehouden. De richtafstand van 50 meter voor geluid wordt gerespecteerd. Ter plaatse van de woningen blijft hierdoor sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Wel dient te worden vermeld dat de woningen op een korte afstand van de gronden bestemd voor de natuurcompensatie komen te liggen. Gronden bedoeld voor natuurdoeleinden zijn echter niet milieubelastend, waardoor er ten alle tijde sprake blijft van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Effect: Het effect van de ontwikkeling op het vlak van 'geluid' wordt inschat op neutraal.

Luchtkwaliteit

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese Unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

Besluit niet in betekenende mate bijdragen

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip 'niet in betekenende mate' is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1.500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3.000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

Beoordeling

Het project voorziet in de realisatie van verblijfsrecreatieve eenheden. Als dit wordt vergeleken met de genoemde ontwikkelingen kan worden gesteld dat er sprake is van een ontwikkeling die niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

De ontwikkeling leidt tot een toename van circa 43 verkeersbewegingen per weekdagemaal. Het zal hierbij nagenoeg uitsluitend om personenauto's gaan. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de mate van luchtverontreiniging door invloed van het wegverkeer ingeschat met behulp van de NIBM-tool. Deze gaat uit van een worstcase situatie: bij de berekening van de concentratietoename zijn de kenmerken van het verkeer, de straat en de omgeving zo gekozen dat een situatie ontstaat met een maximale luchtverontreiniging. In de berekening is uitgegaan van 43 extra verkeersbewegingen (zie ook onder verkeer). Aangezien het gaat om recreatieve eenheden is het aandeel van vrachtverkeer op 0% gezet.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Jaar van planrealisatie	2022
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	43
Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO ₂ in µg/m ³	0,03
PM ₁₀ in µg/m ³	0,01
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig	

Afbeelding 3.1 NIBM Tool (Bron: Kenniscentrum Infomil)

Uit de berekening blijkt dat de toename van het verkeer niet in betekende mate bijdraagt aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. Nader onderzoek is niet noodzakelijk. Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling

Effect: Het effect van de ontwikkeling op het vlak van 'luchtkwaliteit' wordt inschat op neutraal.

Water

Het plan leidt tot een toename van het verhard oppervlak. De 16 recreatieaccommodaties zorgen voor een extra ruimtebeslag/verharding. Hierna wordt op de waterhuishoudkundige aspecten ingegaan.

Binnen het plangebied liggen meerdere belangrijke oppervlaktewateren, waterkeringen of gebieden die zijn aangewezen voor regionale waterberging. Dit betekent dat mogelijk daarmee primaire waterbelangen worden geraakt. In dit specifieke geval gaat het om het belang van leggerwatergangen met beschermingszones.

Algemene aandachtspunten

Vasthouden - bergen - afvoeren

Een belangrijk principe is dat een deel van het hemelwater binnen het plangebied wordt vastgehouden en/of geborgen en dus niet direct afgevoerd wordt naar de riolering of het oppervlaktewater. Hiermee wordt bereikt dat de waterzuiveringsinstallatie beter functioneert, verdroging wordt tegen gegaan en piekafvoeren in het oppervlaktewater (met eventueel wateroverlast in benedenstrooms gelegen gebieden) wordt voorkomen. Bij lozing op oppervlaktewater zal hiervan een melding gedaan moeten worden bij het waterschap.

Grondwaterneutraal bouwen

Om grondwateroverlast te voorkomen adviseert het waterschap om boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) te ontwerpen. Dit betekent dat aspecten zoals ontwateringsdiepte en infiltratie van hemelwater, beschouwd worden ten opzichte van de GHG. Het structureel onttrekken / draineren van grondwater is geen duurzame oplossing en moet worden voorkomen. Het waterschap adviseert de initiatiefnemer dan ook om voorafgaand aan de ontwikkeling een goed beeld te krijgen van de heersende grondwaterstanden en GHG. Eventuele grondwateroverlast is in eerste instantie een zaak voor de betreffende perceeleigenaar.

Schoon houden - scheiden - schoon maken

Om verontreiniging van bodem, grond- en/of oppervlaktewater te voorkomen is het van belang dat het afstromende hemelwater niet verontreinigd raakt. Dit kan door nadere eisen of randvoorwaarden te stellen aan bijvoorbeeld de toegepaste (bouw)materialen.

Riolering

In het gebied ligt drukriolering. Het hemelwater zal hier niet op worden aangesloten, maar wordt elders geloosd via infiltratie of (mits in overeenstemming met het waterschap) op een watergang.

Gebiedsspecifieke aandachtspunten

Grondwaterfluctuatietoneel

Het plangebied ligt binnen de grondwaterfluctuatietoneel, zoals die door de Provincie Gelderland is bepaald. Dit is een zone langs de flanken van het Veluwemassief, waar de grondwaterstanden naar verwachting op termijn zullen stijgen. Afhankelijk van de verwachte stijging kan het raadzaam zijn daar nu rekening mee te houden, om daarmee toekomstig grondwateroverlast te voorkomen.

Afstemming waterschap

Het Waterschap Vallei en Veluwe is geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets. De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de zogenoemde 'normale procedure' van de watertoets is toegepast. Het waterschap heeft gereageerd (d.d. 7 december 2017). De reactie is hierna weergegeven:

Nieuwe vijver

Uit deze interne inventarisatie blijkt dat het waterschap geen open verbinding wenst tussen de nieuwe vijver en de beek. De beek is een HEN-water (Hoogst Ecologisch niveau). Een open verbinding heeft namelijk een negatieve invloed op het stromende karakter van de beek met bijbehorende ecologie. Hierbij valt te denken aan een opwarming en verslechtering van de waterkwaliteit als gevolg van het stilstaande water. Ook leven er dieren in een vijver die we als waterschap liever niet in de beek hebben, zoals roofvissen als baars en snoek. Deze komen vaak door uitzetting in vijvers terecht. De gewenste afstand tussen de vijver en de beek is minimaal 10 meter.

Beplanting langs de beek

De beek is een A-watgang en wordt door het waterschap onderhouden. Daarom is het belangrijk dat eventuele beplanting op ruime afstand (7 meter) van de beek af komt te staan om een doorgang van minimaal 5 meter te garanderen voor het onderhoudsmaterieel. Bij de verdere uitwerking van het beplantingsplan wil het waterschap graag in overleg met de initiatiefnemer.

Afvoer hemelwater

Zoals telefonisch besproken is het wenselijk om het hemelwater van de nieuw te bouwen chalets ter plaatse te laten infiltreren in de bodem. Het groene karakter van het plan biedt hiervoor voldoende mogelijkheden.

Met de uitgangspunten van het waterschap is met het ontwerp van de uitbreiding rekening gehouden. Het overleg met het waterschap met de eisen van het waterschap wordt rekening gehouden. Zo wordt er geen open verbinding gerealiseerd tussen de natuuroel en de beek. Ook wordt voor de beek een beschermingszone opgenomen. Zo wordt de kwaliteit van de beek, die als HEN (hoogst ecologisch niveau) is aangewezen, geborgd. Ook bedraagt de afstand tussen beek en natuuroel meer dan 10 meter.

Langs de beek komt geen beplanting, ook het onderhoud door het waterschap blijft mogelijk door een zone van 5 meter aan beide zijden onbeplant te houden. Een zone van 7 meter blijft onbegroeid, om zo de kwaliteit van de beken te borgen.

Er is ter plaatse van de uitbreiding tot slot voldoende capaciteit om de waterberging te realiseren.

Effect: Het effect van de ontwikkeling op het vlak van 'water' wordt inschat op neutraal met in acht nemen van de voorgenoemde maatregelen.

Ecologie

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet en het Nederlands Natuurnetwerk. Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Volgens het wettelijk kader ten aanzien van gebiedsbescherming zoals vastgelegd in de Wet natuurbescherming zal Nederland aan de hand van een vergunningstelsel de zorgvuldige afweging waarborgen rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Hiernaast is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) de kern van het Nederlands natuurbeleid. Het NNN is in de provinciale structuurvisie uitgewerkt in het Gelders Natuurnetwerk (GNN). In of in de directe nabijheid van het GNN geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Het plangebied grenst aan het Natura 2000-gebied 'Veluwe'.

Natura 2000-gebied 'Veluwe'

De Veluwe bestaat overwegend uit droge bossen, droge en natte heide, vennen en stuifzanden. In de voorlaatste ijstijd, zo'n 150.000 jaar geleden, duwden de ijslobben van het landijs enorme hoeveelheden door de rivieren aangevoerd zand en grond voor zich uit en opzij en vormden zo de stuwwallen. Hoewel de hoogteverschillen sindsdien door wind en water zijn afgevlakt, reiken de hoogste delen van de Veluwe tot ruim 100 m boven NAP. Tot 1900 was de Noord-Veluwe één uitgestrekt stuifzandgebied. Tegenwoordig is er in

totaal nog 1400 hectare stuifzand op de Veluwe. Bij Kootwijk is één van de grootste actieve stuifzandgebieden van Europa. Plaatselijk komen in de heiden natte (o.a. Leemputten bij Staverden) of droge (o.a. Harskamp) heischrale graslanden, jeneverbesstruwelen, vennen, natte heide en hoogveenkernen (Mosterdveen) voor. In het beekdal van de Hierdense en Staverdense Beek worden schraallanden aangetroffen. Langs de randen van de Veluwe ontspringen de (sprengen)beken, waar beekvegetaties en zeer plaatselijk bronbossen voorkomen.

Het gedeelte van de camping dat tot Natura 2000-gebied is aangemerkt, betreft enkel een watergang. Met dit plan worden er met betrekking tot deze watergang geen veranderingen mogelijk gemaakt. De gewenste ontwikkelingen bevinden zich allen op ruime afstand van deze watergang. De gewenste uitbreiding van de camping is gelegen op circa 50 meter van het Natura 2000-gebied.

Stikstofberekening

In dit geval is er door Natuurbank Overijssel een stikstofberekening met behulp van de Aeries-calculator 2020 uitgevoerd⁵. Hierna wordt op de belangrijkste resultaten ingegaan.

De berekening is uitgevoerd om antwoord te krijgen op de volgende onderzoeksvragen:

1. Hoe groot is de stikstofdepositie in Natura 2000-gebied als gevolg van het in gebruik nemen van nieuwe voorzieningen in het plangebied?

Resultaten gebruiksfase

De activiteit in de gebruiksfase leidt tot een NO_x-emissie van 3,3 kg/jaar en een NH₃-emissie van 0,4 kg/jaar. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteit gedurende de gebruiksfase, leidt tot een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied. Het betreft het volgende habitatype: Eiken- en Beukenbos van lemige zandgronden (0,6 Mol/ha/jaar). De voorgenomen activiteit leidt tot wettelijke consequenties. Er hoort dan ook een Wet natuurbescherming-vergunning aangevraagd te worden.

Intern salderen

Op basis van een verschilberekening is er sprake van een forse afname van stikstofemissie vanuit het plangebied, dit wordt vooral veroorzaakt door het uit productie nemen van agrarische cultuurgrond die tot nu toe normaal agrarisch gebruik kende. De gebruiksfase leidt niet tot een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied.

Conclusie

Per 1 juli 2021 is de wet stikstofreductie en natuurherstel van kracht. Dat houdt in dat er een partiële vrijstelling geldt van de natuurvergunningplicht voor de bouwsector. Deze vrijstelling geldt voor de ontwikkelfase. Het uitgevoerde onderzoek leidt tot de onderstaande conclusies:

- Als gevolg van de activiteiten die moeten leiden tot de realisatie van 16 recreatieobjecten en de nieuwe voorzieningen vindt er een verhoogde depositie NO_x plaats op stikstofgevoelige Habitattypen in Natura2000-gebied. Deze toename bedraagt maximaal 0,03 mol/ha/jaar op een deel van het Natura 2000-gebied Veluwe.
- Als gevolg van het bewonen van de 16 recreatieobjecten en het gebruik van voorzieningen, vindt er geen verhoogde depositie NO_x plaats op stikstofgevoelige Habitattypen in Natura2000-gebied.

Voortoets camping Vaassen

Zoals hiervoor weergegeven blijkt uit de stikstofberekening dat tijdens de gebruiksfase er geen sprake is van een toename aan stikstofdepositie van maximaal 0,03 mol N/ha/jr op het Natura 2000-gebied Veluwe. In de aanlegfase (niet meegenomen in de stikstofberekening) kan er echter wel sprake zijn van depositie. Daarom is in het kader van een goede ruimtelijke ordening een ecologische voortoets uitgevoerd, om in beeld te brengen wat de daadwerkelijke gevolgen op Natura 2000-gebied zijn.

Wanneer uit de ecologische beoordeling blijkt dat significante gevolgen op voorhand met zekerheid zijn uitgesloten, dan kan het voorgenomen project worden uitgevoerd zonder vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming.

⁵ Stikstofberekening camping de Helfterkamp, Natuurbank Overijssel, maart 2022

Tijdens de aanlegfase is sprake van een tijdelijke en verwaarloosbaar kleine toename aan stikstofdepositie op enkele hexagonen van het leefgebied van de kwalificerende vogelsoorten draaihals en zwarte specht op het habitatype H4030 Droge heiden, dat tevens leefgebied vormt voor enkele kwalificerende vogelsoorten.

Uit de ecologische beoordeling blijkt dat bij een zodanig kleine en tijdelijke toename aan stikstofdepositie geen sprake is van een merkbare verandering van de kwaliteit van de leefgebieden van deze soorten, dat dit van invloed kan zijn op de omvang en verspreiding van de populaties. Significante gevolgen voor deze kwalificerende vogelsoorten kunnen op voorhand met zekerheid worden uitgesloten, ook in combinatie met eventuele andere projecten. Voor het habitatype H4030 geldt eveneens dat bij een zodanig kleine en tijdelijke toename aan stikstofdepositie geen sprake is van een merkbare verandering van de kwaliteit van het habitatype. Significante gevolgen voor H4030 Droge heiden kunnen op voorhand met zekerheid worden uitgesloten, ook in combinatie met eventuele andere projecten.

Door middel van voorliggende ecologische effectbeoordeling (voortoets) is vastgesteld dat de voorgenomen uitbreiding van camping Helfterkamp te Vaassen en bijbehorende natuurontwikkeling aangrenzend aan het campingterrein niet leidt tot significante gevolgen voor het nabijgelegen Natura 2000-gebied Veluwe of voor andere omliggende Natura 2000-gebieden. Geconcludeerd wordt dat de ontwikkeling niet in strijd is met de bepalingen uit artikel 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming.

Gelders Natuurnetwerk

Het Nederlands Natuur Netwerk (NNN), waarvan het Gelders Natuur Netwerk (GNN) deel uitmaakt, is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. Het GNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het GNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Delen van het plangebied zijn aangeduid als GNN. Met dit plan worden er echter geen landschapselementen aangetast. Van vermindering van uitwisselingsmogelijkheden, kwaliteit, areaal van natuurlijke eenheden en verloop van natuurlijke processen is geen sprake. De natuurlijke waarden worden door de compensatie zelfs versterkt (zie Hoofdstuk 2).

Soortenbescherming

Wat betreft de soortenbescherming is de Wet Natuurbescherming van toepassing. Hierin wordt onder andere de bescherming van dier- en plantensoorten geregeld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet er worden bekeken of hier een vrijstelling voor geldt anders moet er een ontheffing worden gevraagd.

Door Natuurbank Overijssel is een quickscan flora- en fauna uitgevoerd⁶. De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied niet tot een geschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten, maar wel tot een geschikt functioneel leefgebied voor verschillende beschermde diersoorten. Beschermde diersoorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk bezetten verschillende grondgebonden zoogdiersoorten er een rust- en voortplantingsplaats en nestelen er vogels. Vleermuizen bezetten er geen vaste rust- of voortplantingsplaats.

Van de in het plangebied nestelende vogelsoorten, is uitsluitend het bezette nest beschermd, niet het oude nest of de nestplaats. Bezette vogelnesten zijn beschermd en mogen niet beschadigd of vernield worden. Gelet op de aard van de werkzaamheden kan geen ontheffing verkregen worden voor het beschadigen of vernielen van bezette vogelnesten.

⁶ Quickscan Natuurwaardenonderzoek, Gortelseweg 24 Vaassen, Natuurbank Overijssel, 5 februari 2020

Voor de grondgebonden zoogdieren en amfibieën die een vaste rust- en/of voortplantingsplaats bezetten in het plangebied, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'vangen' en het 'beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties'. Beschermde grondgebonden zoogdieren of amfibieën mogen niet gedood worden als gevolg van het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten. Wel geldt een vrijstelling voor het beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties. Deze vrijstelling is van toepassing omdat er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling. Om te voorkomen dat beschermde dieren gedood worden tijdens de uitvoering van de voorgenomen activiteiten, dienen ze verjaagd of weggevangen te worden. Indien niet voorkomen kan worden dat beschermde dieren gedood worden, dient een ontheffing aangevraagd te worden, of dient er gewerkt te worden conform een toepasbare en door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Eén van de voorwaarden voor het werken volgens een Gedragscode, is het opstellen van een ecologisch werkprotocol en het werken buiten de kwetsbare periode.

Voor de meeste amfibieën, die een vaste rust- en/of voortplantingsplaats bezetten in het plangebied, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'vangen' en het 'beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties'. Deze vrijstelling geldt niet voor de poelkikker. Amfibieën mogen niet gedood worden als gevolg van het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten. Wel geldt een vrijstelling voor het beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties voor de algemene soorten. Deze vrijstelling is van toepassing omdat er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling. Om te voorkomen dat beschermde amfibieën gedood worden tijdens de uitvoering van de voorgenomen activiteiten, dienen ze verjaagd of weggevangen te worden. Indien niet voorkomen kan worden dat beschermde dieren gedood worden, dient een ontheffing aangevraagd te worden, of dient er gewerkt te worden conform een toepasbare en door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Eén van de voorwaarden voor het werken volgens een Gedragscode, is het opstellen van een ecologisch werkprotocol en het werken buiten de kwetsbare periode. Om te voorkomen dat poelkikkers gedood worden, dienen de beekoevers vergaven te worden buiten de winterrustperiode. Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd in de voortplantingsbiotopen en foerageergebied van de poelkikker.

Als gevolg van het verlagen van de oevers van de (spreng)beek hoeft geen beschermd dier gedood te worden. Geadviseerd wordt om dit werk te begeleiden door een deskundige of het werk te beschrijven in een ecologisch werkprotocol.

Los van het werk aan de beekoevers, wordt geadviseerd om een ecologisch werkprotocol op te stellen waarin de verschillende maatregelen opgesomd worden die mogelijk schadelijk zijn voor beschermde dieren, maar die, mits in de juiste tijd van het jaar en met de juiste voorzorgsmaatregelen, niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Te denken valt aan het vergaven van de beekoevers en het vergaven van het hooiland.

Door het (gedeeltelijk) bebouwen en verharderen van het plangebied, wordt de functie van het plangebied als foerageergebied voor sommige amfibieën, vogels, vleermuizen en grondgebonden zoogdieren aangetast. Deze aantasting leidt niet tot wettelijke consequenties.

Effect: Het effect van de ontwikkeling op het vlak van 'ecologie' wordt inschat op licht negatief

Cumulatie

Cumulatie van effecten treedt op wanneer werkzaamheden in direct omliggende gebieden vergelijkbare effecten veroorzaken met de hierboven beschreven effecten en in dezelfde periode worden uitgevoerd. In voorliggend geval worden er in de omgeving van het plangebied gelijktijdig geen projecten uitgevoerd die kunnen leiden tot cumulatie van gebiedsoverschrijdende gezamenlijke effecten, zoals stikstofdepositie of verkeerseffecten. Cumulatie is in dit geval niet aan de orde.

HOOFDSTUK 4 CONCLUSIE

Dit hoofdstuk dient als samenvatting van de conclusies van de hoofdstukken 2 en 3. In dit hoofdstuk wordt de voorgenomen activiteit aan onderstaande criteria getoetst en een eindafweging gemaakt.

1. De kenmerken van de activiteit;
2. De plaats van de activiteit;
3. De samenhang met andere activiteiten (cumulatie);
4. De kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben.

Kenmerken van de activiteit

Het voornemen betreft samengevat de uitbreiding van Camping de Helfterkamp met 16 recreatieverblijven. Bij de kenmerken van de activiteiten dient in het bijzonder in overweging te worden genoemd:

- De omvang van het project;
- hinder.

Omvang

De uitbreidingslocatie beslaat een oppervlakte van circa 1,3 hectare waarop 16 recreatieverblijven worden gerealiseerd. De gronden ten behoeve van de natuurcompensatie hebben een oppervlakte van circa 2,7 hectare. Geconcludeerd wordt dat dit project beneden de drempelwaarden van de m.e.r.-plicht (zoals beschreven in hoofdstuk 1) blijft.

Hinder

Tijdens de uitvoering van het voornemen kunnen flora en fauna hinder ondervinden. Uit het ecologische onderzoek (quickscan) en de stikstofberekening is echter gebleken dat de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van soort- of gebiedsbescherming leiden.

Plaats van de activiteit

Het projectgebied ligt geheel binnen grondgebied van de gemeente Epe, in het buitengebied. De voorgenomen activiteit is gelegen in beschermd gebied in het kader van natuur. Door de natuurcompensatie is er echter sprake van een versterking van de natuurlijke waarden.

Samenhang met andere activiteiten ter plaatse

Er vinden in de directe omgeving van het projectgebied geen andere (grootschalige) ontwikkelingen plaats met vergelijkbare milieueffecten waarmee rekening dient te worden gehouden.

Kenmerken van de belangrijke nadelige milieugevolgen

Voor de beoordeling van eventuele belangrijke nadelige milieugevolgen van de voorgenomen activiteit moet, daar waar opportuun, rekenschap worden gegeven aan de volgende zaken:

- Het bereik van het effect (geografische zone en de grootte van de getroffen bevolking);
- Het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- De waarschijnlijkheid van het effect;
- De duur, frequentie en de onomkeerbaarheid van het effect.

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat de ontwikkeling op de relevante milieuaspecten verkeer, luchtkwaliteit, water en stikstof geen belangrijke structurele nadelige en onomkeerbare milieugevolgen met zich meebrengt. De ontwikkeling gaat wel gepaard met tijdelijke hinder als gevolg van bouwwerkzaamheden, maar deze zullen na afronding volledig vervallen.

Maatregelen ter vermindering van potentiële effecten (samenvattend)

Milieueffecten van de ontwikkeling van het projectgebied kunnen niet geheel worden voorkomen. De mate waarin de milieueffecten optreden kan wel gemitigeerd worden. De milieueffecten zijn zodanig ingeschat dat mitigerende maatregelen niet noodzakelijk worden geacht.

Maatregelen ter compensatie (samenvattend)

Voor het geheel is een natuurcompensatie noodzakelijk, aangezien de uitbreiding is gelegen op gronden binnen de Groene Ontwikkelingszone, het areaalverlies moet worden opgevangen. Deze compensatie is aan de noordoostzijde rond de uitbreiding gelegen en omvat een oppervlakte van circa 2,7 hectare. Het betreft een gebied dat grotendeels bestaat uit agrarisch cultuurland, in gebruik als hooiland en deels uit een houtige opstand, open water, beek en oever. Het plangebied wordt doorsneden door een beek (van oost naar west) met beekbegeleidende beplanting van elzen en knotwilgen. In het noordelijke deel ligt een amfibieënpool. Tussen beide noordelijke percelen en ten oosten van het zuidelijke perceel ligt een elzensingel. Het plangebied grenst aan de noordwest en zuidzijde aan gemengd loofbos. De graslandpercelen in het plangebied hebben een matig voedselrijk karakter en worden reeds langere tijd verschaald middels hooilandbeheer. De vegetatie bestaat echter nog grotendeels uit algemene- en weinig zeldzame grassen en kruiden. De elzensingels in het plangebied worden beheerd als hakhout en worden periodiek afgezet.

Voor de compensatie zijn uitgebreide plannen (beheer en inrichtingsplannen) opgesteld. Dit is in hoofdstuk 2 reeds uitgebreid behandeld. Opgemerkt wordt dat er per saldo sprake is van positieve effecten ten aanzien van natuur.

Conclusie vormvrije m.e.r.-beoordeling

De vormvrije m.e.r.-beoordeling maakt duidelijk dat de milieueffecten als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling beperkt zijn en dat er geen sprake is van een bijzondere omstandigheid die het opstellen van een plan-m.e.r. noodzakelijk maakt.